

[Landbrugsministeren.]

ninger til forbedring af staldforholdene samt efter litra I d til opførelse af ensilagebeholdere.

Fælles for de omhandlede foranstaltninger kan det siges, at de tjener til en forbedret udnyttelse af den hjemlige produktion. Ved en forbedring af ejendommenes indretninger til opbevaring af gødning og ajle sikres disse gødningsemner til nyttig anvendelse på markerne. Der vil herved kunne spares import af udenlandsk kunstgødning.

Det er endvidere af den største interesse, at der søges udveje for at hidføre den bedst mulige isolering mod fugt og kulde af vore stalde. Som eksempel kan nævnes, at man har regnet ud, at der vil kunne spares indtil 50 foderenheder eller en værdi af ca. 15 kr. pr. slagterisvin, når svinene står i en lun stald i stedet for under ringe vilkår i en stald med træk og kulde. På denne måde vil man ved en forbedring af staldforholdene kunne spare betydelige foder-mængder i den animalske produktion og derved gennem formindske importen af foderstoffer og prismæssigt styrke landbrugserhvervets konkurrenceevne for disse vigtige eksportvarer.

Midlerne foreslås endvidere anvendt til lån til opførelse af ensilagebeholdere, idet det under de forhåndenværende vanskelige forhold er af den største interesse, at mulighederne for at skaffe proteinholdigt indenlandsk foder udnyttes så stærkt som muligt, for at man derved kan spare valuta til import af udenlandsk kraftfoder.

Lån til samtlige disse formål indenfor landbruget foreslås i afsnit II fastsat til ikke over $\frac{9}{10}$ af omkostningerne og må andrage fra 400 til 6 000 kr. Hvor lån til nyopførelse af staldbygninger undtagelsesvis findes fornødent, foreslås lånene dog ydet med indtil 10 000 kr. Lånene foreslås forrentet med $3\frac{1}{2}$ pct. og afviklet i løbet af ialt $14\frac{1}{2}$ år, hvoraf de første 2 år er afdragsfri.

I § 1, litra 2, foreslås det endvidere at yde lån til opførelse eller udvidelse af bygninger med fornødne tekniske installationer til fælles frugtlagre. De nærmere bestemmelser herom findes i forslagets afsnit III, der afløser det i efteråret fremsatte forslag til lov om udlån til opførelse eller udvidelse af frugtlagre. Dette tidligere forslag må heretter bortfalde. Idet jeg iøvrigt om nødvendigheden af frugtlagre kan henvise til mine bemærkninger ved fremsættelsen den 21. juni 1949 af mit første forslag om udlån til opførelse eller udvidelse af fælles frugtlagre og ved genfremsættelsen i indeværende samling den 5. oktober 1949 samt de be-

mærkninger, der ledsagede lovforslagene, skal her blot fremhæves den betydelige forøgelse, der har fundet sted såvel af det tilplantede areal som af æblehøsten. Da både det hjemlige forbrug og eksporten af æbler strækker sig over 10 måneder af året, har frugtavlernes organisationer tidligere fremsat ønske om offentlig støtte til en række tiltrængte udvidelser af landets nuværende lagerkapacitet. For øjeblikket er det jo desværre således, at der hvert år forringes, ja undertiden helt ødelægges store partier af frugt. Endvidere vil erhvervet langt bedre kunne udnytte de foreliggende eksportmuligheder, hvis man disponerer over en række store fælles frugtlagre, idet udlandet især har interesse i store partier af ensartede og vellagrede æbler så sent på sæsonen som muligt.

Bemærkningerne om nødvendigheden af støtte til opførelse eller udvidelse af frugtlagre kan forsåvidt også gælde for kartoffellagre med sorteringsanlæg, idet der må tillægges sådanne anlæg stor betydning såvel for det hjemlige forbrug som for eksporten. Store sorteringsanlæg vil muliggøre levering af betydelige partier af ensartet kvalitet og vil medføre en betydelig rationalisering af arbejdet med sortering og kontrol af eksportkartoflerne, og lagrene vil medføre bedre muligheder for at skaffe bybefolkningen gode kartofler selv sent på sæsonen.

Lån til opførelse eller udvidelse af bygninger m. v. til fælles frugtlagre og til kartoffellagre med sorteringsanlæg foreslås i afsnit III og IV ydet med indtil 60 pct. af anskaffelsestallet for grund, bygninger og maskiner og sikret med panteret i ejendommen indenfor 80 pct. af denne anskaffelsestallet. Anlæggenes finansiering tænkes herefter gennemført således, at de første 20 pct. skaffes ved lån i almindelige pengeinstitutter, herefter kommer statslånet med indtil 60 pct., og resten skal da tilvejebringes af foreningernes medlemmer eller af de enkelte personer, der agter at opføre et kartoffellager efter forslagets § 8. Da der her er tale om anlæg til en 300 000—400 000 kr., er det muligt, at lånene ikke vil kunne afdrages i løbet af ca. 15 år, som man har fundet rimeligt for de øvrige foranstaltninger, og det foreslås derfor, at disse store lån kan ydes på indtil 25 år, og at de da skal forrentes med en under hensyn til løbetiden fastsat rente.

Som det fjerde hovedformål for udlånsvirksomheden efter dette lovforslag er nævnt rationalisering af gartnerivirksomheder, hvorved efter forslagets afsnit V særlig er tænkt på gartneriernes drivhuse, fyrings-